

1 KORIN

Pol Rii Korin Ma Yenya Mapo Har Jey Maji

¹⁻² Ada Pol. ada Jisas Kraist riiti aposel. God riita ana hisiirek, ada aposel siir. Ada eeji kumwoy, Sostenis, sicha diita jeyn keyichi ha tawey, Korin lotu ya tawa ma mima kwona hatu. Ada keyichi ha tawey, eeta ma yenya God riita haba tawey, ye eeta God riiti Jisas Kraist riitaka eeche tawa. Ada keyichi ha tawey, eyey ma akar eemek har ta ye i tawey, Harapa Jisas Kraist riiti hin haba tawa, yechaka eeche hatu. Kraist rii eeta yechi Harapa, rii notika Harapa. ³ Noti Apoko God riita Harapa Jisas Kraist riitaka piiriiti rukusii tawa boboyen kwona eshar otii tawa boboyen sa ha ta.

POL RIITA GOD RIINA WOSHIAR

⁴ God riita kwona Jisas Kraist riiti nobok yeyada rukusii tawa boboyen kwona ha tarek, kwo kepi tawak, eena ada woshiato. ⁵ Kwota Kraist riitaka eeche tawak, eena kwo kepi tawa. Eeche eyey boboy kepin kwotak yar. Yarek, kwo majin hehar ba tawak, hokwa sokwa tawa boboy sii kwotak yar. ⁶ Jisas Kraist riina sawo tar majin kwoti inyaka wopu eeke hapaga sii tawa. ⁷ Eeke tawak, kwo Jisas Kraist riina kowutu. Riita geenyek ya sayak eena kowutu. Kwo kowutawak, kwo God riiti nokwapa nokwapa hadabas boboyen kwo yato. ⁸ Jisas Kraist riipa kwona kiyatayiyanak, God riita kwona henyak, kwo kapasek takaskech.

⁹ God riita kwona wochari, kwota Harapa Jisas Kraist God riiti Yikapwa, riitaka podatebak taken, eena wochar. Wochari, diita boboyen no hiki siitiichicha. Riita siiken tawa.

*LOTU YA TAWA MA NEDIK REEKIICHI
SANIGA SANIGA SIITANAKECH*

¹⁰ Kwo na meeji! Harapa Jisas Kraist riiti hapaga tawa boboyek wohecho: Kwo na podatebak tanak saniga saniga riikiirakii siikasakech. Kwota na eyey podatebak yopo wuchi podat inyaka wopubak iibak ta. ¹¹ Ayo, eeji yakakumwoy, Klowi magwi ma yecha ana wor: Kwo ana pichawa maji kwoti nediik tawa. ¹² Ada meejirek, eena ada bato. Kwota por saniga saniga eeta yikada maji ba ye itu. Ma por rii eecha wocho: “Ada eeta Pol riiti.” Anadii ma por rii eecha wocho: “Ada eeta Apolos riiti.” Anadii ma por eecha wocho: “Ada eeta Pita riiti.” Anadii ma por eecha wocho: “Ada eeta Kraist riiti.” ¹³ Iiboy? Kraist rii riikiirakiichi saniga saniga tawa? Pol rii kapo mek ji siitiichicharek, hari, kapo boy kwotakech har? Kwo boy uku yeechiri, eeji Pol hik uku yeechir? Yahoo! ¹⁴ Ada God riina wohowutu. Ada kwoti nediik tarek, ada ma nokwapa nokwapa man ada saka uku yeechirek. Kripas, Gaias piiriitaban ada uku yeechir. Upuruseban uku yeechirin eena ada God riina woshiato. ¹⁵ Eecha otiirin, ma keena eecha wokasakech “Pol riina sumowu tawa ma sowa.” Yahoo. ¹⁶ Ayo. An abosuchitar. Ada Stepanas riina riiti magwi yenya uku yeechibar. Wowak, ada saka hechawak, kapo an akar man ukuyeechibar? ¹⁷ Kraist riita ana heechirek yari,

ada man uku yeechiken yakasakech. Yaho. Rii ana heechirek yari, ada hadabas maji kepin sawo ye itaken eena ana heechirek yar. Sawok yari, hadabas maji eena sawok yar. An saka nosapek tawak hokwa sokwa tawa ma yechi majin sawok yarek. Ada eecha otiiney, iipa Kraist riina ji siitiichir me siiti hapaga bobyen ada sobo yatanakech.

KRAIST RII EETA GOD RIITI HAPAGA TAWA BOBOY

¹⁸ Eeta ma ye yechi kapasek ha nobon ichawey, ye eecha hikitu Kraist mek har boboy sii eeta kubuchey hkisha tawa boboy. Wowak, nota, God riita yesokwa yicha tawa ma nota eecha hikitu eeta sii God riiti hapaga bor tawa boboy. ¹⁹ Mashi keyir maji eecha wocho:

“Anapa hokwa sokwa tawa ma yecha otii tawa boboyen anapa otiichinyak, hama seechikiita. Anapa inyaka nokwapa nokwapa hiki tawa ma yechi hiki tawa boboyen yeechi rabokiita.”

²⁰ Eecha tawak, hokwa tawa ma ye siitak tawa? Ma jeyn hehar kenyi tawak, ekyi tawa ma ye siitak tawa? Diita nosapek tawak, awasen awasen maji ba poyi bak tawa ma ye siitak tawa? God riita nona mukuchir diita nosapektawa hokwa sokwa tawa boboy sii eeta hikisha yesha tawa boboy!

²¹ God riiti hokwa sokwa nobo otiichirek, ma ye saniga hokwa sokwa boboy sii kiki siikasakech. Ii ye God riina saka hechawak. Yaho. God riita saniga hikichi otiirek, nota sawo tawa majik God riita hiki siitiichichawa man eeta nobok yesokwa

yichikiita. Diita nosapek tawa ma ye eecha hikitu diitamaji sii hikisha tawa maji. ²² Eena Juma ye mirakel heken yowuk yeshato. Grik ma ye hokwa sokwa boboyen ye eena yeshato. ²³ Wowak, no Kraist riita mek ji harin eena geenyek kwodiiwocho. No eecha wochawak, diita mek jir maji siin Ju ma yecha meejinan yuyato. Grik ma ye eecha hikitu nota sawo tawa maji hikisha tawa maji. ²⁴ Wowak, no, God riita hisiir ma, Ju kaw, Grik kaw, no eecha hikitu diita maji sii eeta Kraist. Rii eeta God riiti hapaga tawa boboy. Riita God riiti hokwa sokwa tawa boboy. ²⁵ Eeta God riiti boboy ma eecha hikitu eeta hikisha tawa boboy sii eeta God riiti hokwa sokwa harapa boboy. Sii eeta ma yechi hokwa sokwa tawa boboyen dagiir poyetu. God riiti arobaro tawa boboy sii ma yechak hapaga tawa boboyen dagiir poyebato.

²⁶ Yaka kumwoy, God riita kwona uwarin, kwota mashi tar nobo kwo na hiki ta. Ma yechi misomak kwoti nediik nokwapa hokwa sokwa makasakech. Ma nokwapa hapaga siichi takasakech. Ma nokwapa harapa hikasakech.

²⁷ Yaho. God riita diita nosapek hikisha otii tawa boboyen rii yeechi otiirek, worek, diita nosapek hokwa sokwa tawa ma ye hiibiyak siir. Boboyen diita nosapek tawa ma yecha eecha habato eeta arobaro boboy God riita eena yeechi otii hapaga siirek, worek, diita nosap hapaga ma ye siikiita.

²⁸ Eeta boboyen diita nosap tawa ma ye eecha hikitu eeta boboy hikasakech, eeta kubuchey boboy, eeta noku biika God riita yeechi otiichi rii diita nosapek tawa boboyen pi hama seechikiita.

²⁹ Riita eecha otii tarek, ma por rii mayama riiti

hin God riiti misomak ye yo ikasakech. ³⁰ God riita kwona yeechi ye i Jisas Kraist riitaka eecha chegiik heechikiita. Wowak, God riita otiichi Kraist riina otiiniga rii eeta noti hokwa sokwa nobo mu. Eetaba Jisas Kraist riiti nobok nota eeka God riiti misomak i kepi tanak, nagwa nagwa siinak, nota eeta God riitiba siinak, no holi ma kepi sikiita. ³¹ Wowak, God riita eecha oti tawak, eeta maji sii sokwa mashi keyir maji sii eechaba wocho: “Ma rii kwoya hiki taney, rii sa God otiir boboyeban eena rii sa kwoya hiki ta.”

2

POL RIITA JISAS RIINA JIR MEN GEENYIK KWODII WOR

¹ Eeji yaka kumwoy adai kwotaka tarek, God riiti veenyitar maji siikenen sawoken oti tarek, ad kwona nosaptawa hokwa sokwa maga saka eecha barek. Kwonasabwimaji saka barek. Yaho. ² Ada kowtaka eecha tarek, ada mayama hiki hamachi eecha wor: Ada Jisas Kraist riitaban maji sawokiita. Riina mek ji siitiichirek, hari, eetaba sawok. ³ Adamashi kwotaka eecha ya tari, ada akii tarek, nubu tar. ⁴ Ada kwona batari, ada kwonasaka maji maga eecha ba tarek. Hokwasokwa ma yechi majin yeechikwoti inyakan dareboyeken eenabakasakech. Yaho. Ada God riiti Spirithapaga boboyen eena mukuchichar. Eenakwo God riina sumowutu. ⁵ Kwoti hiki siitiichichawaboboy siiti mu sii eeta God riiti hapaga boboy eeka tawa. Ma yechi hokwa sokwa boboy eeka takasakech.

GOD RIITI HOKWA SOKWA TAWA BOBOY

⁶ Wowak, God riiti nobok hapaga siichi sokwa tawa ma ye ada ba tawa maji meeji tawak ye eecha hikitu eeta hokwa sokwa majin bato. Wowak, diita hokwa sokwa maji sii diita nosapek tawa majikasakech. Diita nosapek siitii kowu tawama yechi majikasakech. Yahoo. Diita siiti-ikowu tawa ma ye yechi hapaga tawa boboyen heechinak, ye eeta kubucheyiikiita. ⁷ Adaba tawey, God riita veenyi tawa majin eena bato. Ma ye eeta majin hikikasakech. Mashi mashi bak-abaka nedii God riita diita nosapen otiinan biish tar nediiik God riita nota riiti akamak kepi wey siichi taken diita hokwa sokwa tawa boboyen hisii. ⁸ Diitanosapek tawak aka tabo yichawa ma por rii diita hokwa sokwa boboy rii hikikasakech. Yahoo. Yecha otii hechayega ii yowaga ye saka Harapa Ma kepiwey riina waga saka mek ji siiti-ichirek. ⁹ Wowak, mashi keyir maji eeche wocho:
 “Kata boboyen mashi ma saka herek, saka meejirek,
 eeta boboy ma yechi inyaka saka iyarebarek,
 Diita boboyen God riita yeechiriina rukusii
 tawa
 ma yenya sayarechi har.”

¹⁰ Wowak, God riita riiti Spirit nobok nona riiti veenyi tawa boboyen mukuchir. Ayo. Spiritrii eyey boboyen he hama tawak, rii hecho God riiti veenyi tawa boboy siiken. ¹¹ Namey ma riita akar ma riiti inyakan hecho? Yahoo. Riiti spirit riitaba riitaka eeche tawak riita keena saniga hecho. Echaba tawa, ma por rii God riina hekasakech.

God riiti Spirit riitaba saniga hecho. ¹² Nota diita nosapek tawa spiriten yekasakech. Yaho. Godriita heechirek yar Spiriteban nota iiban yar. Yarek, nota keena eyey boboyen Godriita nona harin hekiita. ¹³ Wowak, nota Spiritriita pokiitar-majin geenyik sawoto. Noma yechi hiki tawa maji sawokasakech. Yaho. Eeta ma ye Spiriteka eecha tawak, nota omutiik tawa Spirit maji kwodiwo mukuchichu.

¹⁴ Wowak, eeta ma rii Spiritbiish taney, riipa God riiti Spiritek tawa boboyen bobyega shecha yakiita Rii hekaskech. Rii eecha hikituu dii eeta hikisha tawa boboy. Ma rii Spiriteka tanan biish tawey, rii eeta Spiritek eecha tawa boboyen hekasakech. Eena eecha tawa. ¹⁵ Spiriteka eecha tawa ma rii eeta kiki sowa eyey boboyen riita anaseechi homachinchu. Wowak, anadii ma por rii Spiriteka tawa ma riina anaseechi key-ibasakech. Yaho. Rii kiki siikasakech. ¹⁶ Mashi keyir maji eecha wocho:

“Nama Harapa riiti inyakan hecho?
Nama eeta kiki sowak riina pokiitu?”

Wowak, nota Kraist riiti inyakak hiki tawa boboyen yar.

3

GOD RIITI YO OTII TAWA WAKASA MA

¹ Wowak, yaka kumwoy, ada kwona saka Spiriteka tawa maga eecha ba tarek. Ada kwona diita nosapek tawa maga eecha sawo tar. Kwo yikapaga eecha tarek, ada sawo tar. ² Eena ada kwona mukun havatar. Hapagaboboyen

havakasakech. Kwota eena sayarekasakech eena ada eecha hava tar. Apa eecha kwo sayarekasakech. ³ Kwotadiita nosapek tawa maga eechatawak, eena kwo sayarekasakech. Kwo akar ma yechi yon yak eena gegiya tawey, eena kwi inyaka awasen awasen ki sokwa tawak, wowak, kwo maji owuk anapichu. Echa otii tawey, siin eecha mukuchichu kwo diita nosapek tawa ma. Kwo diita nosapek tawa ma yecha a otii tawaabon eena sumowutu. ⁴ Kwota eecha otii tawey, ma por rii eecha wocho: “Ada Pol riiti.” Anadii eecha wocho: “Ada Apolos riiti.” Kwo eecha otii tawey, kapo boy nosapek tawa ma yecha otii tawabaga eechaba otiito?

⁵ Kwona hiki. Apolos rii nama? Pol rii nam? Sicha God riiti yon otiichichawa ma. Eetaba. Eeta Harapa riita sinya yon pochi pochi harin si otii tar. God riita otiichirek, no yo otii tawak, kwo Jisasriina hiki siitiichichu. ⁶ Ada siikenchicharek, Apolos rii ukun hava tarek, God riita otiichirek, saga sokwa tar. ⁷ Eenaaboboy chichawa ma rii hikasakech. Ukun hava tawa ma rii eechaba hikasakech. Yahoo. God rii harapa hika tawa. God riitaba saga otiichichawak, sokwato. ⁸ Aboboy chichawa ma riitaka ukunhava tawa ma riitaka piir eeta chegiibak tawa. God riipa hakiita piiriita otii tar yowoyek mani ya eechapa yakiita. ⁹ Ayo, sicha eeta God riitaka eecha yo otii tawa ma. Kwo eeta God riiti nowoga eecha tawa. Kwo eeta God riiti akaga eecha tawak, kwo tawa.

LOTU OTII TAWA MA YE EETA AKA YON OTI-ITO

¹⁰ God riita ana har boboyen ada eena oti-ichichari, ada eeta akan hehar otii tawa ma siir. Siirek, ada akan tasiitawa mun heechir. Heechirek, anadii ma ye ya aka howun otiito. Otii tawak, eyey ma sa hehar aka howubak otii ta. ¹¹ God riita akan tasiitawa mun God riita podareba heechir. Heechiri, rii eeta Jisas Kraist. Aka akarega tasiitawa mun ma por rii tasiikasakech. Yaho. ¹² Ma kaw ye akan howuk otii taney, kaw ye gol, silva hadabas papa kepik otii tanak, kaw ye me, dopo nokwak otii takiita. ¹³ Eecha otii tanak, Jisas Kraist riitiyana nediik eyey ma yechi saniga saniga otii tawa yon hehar-mukuchinyak, hekiita. Eeta nediik yana hisii eyey ma yecha otii tawa yon eena mukuchikiita. ¹⁴ Ma por rii aka mu tasiichi howuk otii tanak, hik uwunan siiney, eeta ma rii ya kepin yakiita. ¹⁵ Wowak, ma por rii aka mun tasiichi howuk otiitanak, riiti yon hikuwuney, ri yo biish siikiita. Wowak, hi yanak, riitaba kepi takiita. Dii eechaba tawa ma por riiti aka hik uwunak, riipa heechi akii ikiita.

JISAS RIINA HIKI SIITIICHICHAWAMA EETA GODRIITI HOLI AKA

¹⁶ Kwo God riiti holi aka tawa. Eecha tawak, God riiti Spirit eeta kwoti wok tawa. Kwo boy eeta boboyen hecho? ¹⁷ Ma por rii God riiti akan pi dagiir poyeney, God riipa eeta ma riina pi dagiir poyebakiita. God riiti aka eeta holi aka. Kwota eeta riiti holi aka.

¹⁸ Kwo ma por mayama woshepii majin batanakech. Ma por riita eecha hikiney, ada diita nosapek tawa boboyen hokwa sokwa ma,

woneyk rii sa opoy sii ta. Rii sa mapo hikisha yesha ma siichi. Wonyak komas riipa yo omutiik hokwa sokwa ma siikiita. ¹⁹ Diita nosapek tawa hokwa sokwa boboy sii eeta God riiti misomak hikisha yesha tawaboboy. Mashi keyir maji eecha wocho:

“Hokwa sokwaq ma ye yechi oti tawa aboga eecha otiitwak, God riita riiti mayak yenya yato.

Emiyepen yatawaga eecha yato.”

²⁰ Mashi keyir maji siieechaba bato:

“Eeta Harapa rii hechawey, harapa hokwa sokwa

ma yechi inyaka eeta kubuchey boboy.”

²¹ Eena ma ye yechi hin yesokwakasakech. Yahoo. Eyey boboy eeta kwoti. Pol, Apolos, Pita, diita nosap eechaba eechaba tawa boboy ha tawa boboy, apa boboy, komas boboy, diita eyey boboy eeta kwoti yiba. ²² Wowak, kwo eeta Kraist riiti yiba. ²³ Kraist rii eeta God riiti.

4

HARAPA RII WAKASA MA YENYA YO HATO

¹ Nota Kraist riiti yon oti wakasa ma tawak, nota God riitiomutiik veenyi tawa maji siikenen nota hehar tawak, sawoto. No tawak, nona na eecha hiki. ² Maji podar tawa: Boboy siiti kowu tawama rii sa riiti harapa ma riina hehar sumowu ta. ³ Wowak, ada inyakapwahkikasakech twota eeji majin anasanan hikikasakech. Ada diita boboyen kubuchey boboy hikitu. Ada eechaba mayama anasakasakech. ⁴ Ada kwona kapasek boboy

saka otiirek. Wowak, an saka bawak eeji kapasek boboy eeta biish. Harapa Ma riitaba keena ana saniga hechi anasato. ⁵ Een anasak tawa nedii na kowu ta. Opoche apak ma miman anasak otiitanakech. Kwota na Harapa Ma riita ya nediiin kowu ta. Riitapa eyey niyik yik veenyichi ta yeyi tawa boboyen, ma ye otiik oti tawa boboyen, geenyik kwodii wonyak, ma ye eeka hehar hekiita. Eetanediiik nota oti tar yon God riipa noti hin yesokwakiita.

KORIN MA YE YECHI HIN MAYAMA YESOK-WATO

⁶ Yaka kumwoy, kwona kiyatayeken eena ada adaka Apolos riitaka siny a wochir. Ada diita boboyen otiiri, kwota heken eena otiir. Wowak, kwota sichabatarmajin meejinak, kwo God riita mashi keyir majin sumowukiita. Kwo opoche ma por riiti hiban eysokwa tanak, por ri dagiir poyetanakech. ⁷ Nama miina harapa maga otiir? Kwo boy boyen kwo saka God riitak yarek? Wowey, kwo eeta boboyen God riitabak yari, boyewak kwoti hin mayama ye yo wutu? Kwo saka otiirek, yarek. God riita eyey boboyen kwonahar. ⁸ Kwoti sugu wopu siieeta takakiisiir. Kwo eyey boboyen eeta kiki siir. Kwota nona dagiir poyechi aka tabo yimaga eeche siir. Ada siiken gegiyato kwo aka tabo yima siir. Kwota eeche siinak, nota kikiba tak. ⁹ An eeche hikitu God riita nona aposel komokin woyek heechir. Nona aposel otiiri nota ma mima yechi misomak haken eena otiir. Nona otiiri, eyey ma mima yechi misomak ejel yechi misomak no hakiita. ¹⁰ Nota Kraist riiti hin kwodiwo mukuchichawey,

nosapeka tawa ma ye eeta wocho na eeta hikisha yesha tawamaga eeche tawa. Wowak, kwota Kraist riiti nobon hokwa sokwa ma. No arobaro tawa ma. Kwota hapaga tawa ma. Kwota harapa hika eeche tawa. Nota hika takasakech. ¹¹ Mashi i i apa diita nedii nota eeche haniga boriuwaga reekasiiniga tawa. Noti siivatabi bonyi siir. Nona kubuk pichar. Nota hehar yieemekasakech. ¹² Nota noti tapak harapa yo mayakan otiichi ato. Ye nona wosoboy tawey, nota yenya God riina maji bachichu. Yecha nona kikir poye tawey, no anabeyichi siitiito. ¹³ Yecha nona harapa maji kabuk wochawey, nota yenya awasen eshar majik bato. Nota diita nosapek tawa riigiga eeche tawa. Mashi i i apa diita nedii nota ma yechi wagiishiyega eeche tawa.

***KORIN MA YE SA KEPI OTII TAWA ABON MAK-
ABEK HEECHI TA***

¹⁴ Ada keyir maji kwona wosoboy majikasakech. Yaho. Ada keyir, kwona eeji rukusii tawa yikapwaga eeche pokiiken eena keyir. ¹⁵ Kwota Jisas riina sumowu tawey, 10,000 tisa kwona maji pokiitaney, ii sa kayekiisii. Kwi apokopodareba woy tawa. Ada hadabas maji kepin kwona yaya tawak, apa kwota Kraist riitaka eeche mesh mesh yichawak, eena ada apa kwoti apoko tawa. ¹⁶ Ada kwona woyasachiyasatokwo na adakwona mukuchichawa noboban na sumowu ta. ¹⁷ Eena ada Timoti riina heechirek, kwotak ichu. Rii eeta rukusii tawa yikapwa. Rii eeta Harapa riina hehar hiki siitiichichu. Riipa kwoti inyakan kiyapotakiita. Ada Kraist riina sumowu ichawa

nobon riipa kwona kawka sawokiita. Diita majin eyey eemek lotu ya tawa man ada pokiitu.

¹⁸ Kaw kwotawey, kwo eecha hikitu ada saka kwona ya hechawak. Kawkwomayamaharapa hiki tawa ma. ¹⁹ Harapa rii eecha hikiney, ada kwotak yeaken, anapa ameya kwotak yakiita. Ada yanak, anapa eetamayama harapa hiki tawama yechi yon ya hekiita. Yechi maji sakayekiisii. Kapo yechi hapaga tawa boboy biish. ²⁰ God riiti kigdomsii majiba sobo boboyekasakech. Yaho. Sii eeta hapaga bor tawa boboy tabato. ²¹ Kwo boyen boboyen hikitu? Adakwotak kubuka eecha yanak, kapo ada kwotak eshar tawanobok, rukusii tawa inyakak yakiita?

5

NOBO ANEMESHEROKO TAWA BOBOY KORIN MA KWOTAKA EECHA TAWA

¹ Nbo anemesheroke tawa maji kwotaka eecha tawak, ma mima ye meejito. Diitakapasek wey tawa boboyen shebo shebo tawa ma yecha otikasakech! Ada meejir ma por riita apoko riiti miman yaniga eecha kapasek otiito! ² Kwota riigii tawey, eena kayek heechi na keya tanak, eeta ma rii eeta eykada kapasek boboyen otii taney, riina kayek yeechi rabo ta!

³ Ayo. Eeji maba sii yapak tawak, eeji spirit rii eeta kwotakaeecha bana bana tawa. Wowak, ada kwotaka eecha tawak, wowak, ada diita kapasek otiitawa ma riina anasa he hamar. ⁴ Kwotana ya yopo wuchi yi eeji Spirit kwotaka eecha tawak, Harapa Jisas riiti hapaga boboy notaka eecha

tawak, ⁵ kwota na eeta ma riina Gaba riiti tapak how ha. Hanak, Gaba rii sa riiti maban kapasek otii ta. Wonyak, riiti Spiriten Harapa riita yana nediik eeka yesokwa yichikiita.

*EETA KORIN MA YE SA KAPASEK MA YENYA
HEECHINAK I*

⁶ Kwota mayama harapa hiki tawey eeta sii boboy kepikasakech. Diita majin kwo meejiir, “Karakada yis sii geyen otiiniga harapa piipi-itato.” ⁷ Kwota na eeta mashi yisen rabonak, kwo eeta akar apoma kepi siikiita. Wonyak, kwo akar geyiga eecha henyak, yisekasakech. Ada hecho kwo eeta eecha tawa. Kraist, noti pasova sipsip yi, rii mayama nona opel otiichi hamar. ⁸ Eena nota napa yis biish tawa geyen yeechi yaya kwoya a. Diita gey sii eeta inyaka kepi siiken, omutiik tawa maji siiken. Opoche nota mashi yesek tawa geyen yeechi eena bipiika aken otiitanakech. Eeta yis kapasek hiki tawa boboy.

⁹ Anadii jey pochin keyichi kwona hari, ada eecha wor: nobo miman anamesheroko yi i tawa ma ye opoche kwotaka eecha tanakech. ¹⁰ Ada wori, diita nosapek tawa ma yecha nobon anamesheroko taweyn, saka eena worek, mey boboyen kwoya hechi yataweyn, eena saka worek, lo majin reekii taweyn, woshepii tawa god riiti hin yesokwa taweyn eena saka worek. Diita nosapek tawa ma yecha otii taweyn, ada eena saka worek. Kwotadiita eykada ma yenya saniga heechiken otiiney, iipa kwo diita nosapen eyey heechikiita! ¹¹ Ada keyir maji mu sii eecha tawa: ma por rii mayama Kristen yaka kumwoy

ma wonyey, rii nobok anamesheroko ye i taney, anadii ma yechi boboyen kwoya he ye i taney, woshepii gok riiti hin yesokwa taney, anadii ma yechi hin dagiir poy taney, uku eechi beyi taney, lo majin nediik reekii taney, yechaka eecha mesh mesh tanakech. Eeta eykada ma yecha kwo opoche eecha atanakech.

¹²⁻¹³ Wowak, ma keyiboko tawa yo ya yopo wuchi yichawak, sabak tawey, ii eeji yokasakech. God riitaba yenya anasakiita. Wowak, ya yopo wuchi yichawa ma nediik anasaney, ii eeta kwoti yo siiken. Mashikeyir maji eecha wocho: “Kwota kwoti nediik tawa ma kapaseken na heechinak sa i.”

6

KRISTEN MA YEOPOCHE YECHI YAKAKUM- WOYEN YE I ANASATANAKECH

¹ Kristen ma por rii riiti yaka kumwoyen, majika siiney, opoche yeechi gavman yechi misomak ye i anasatanakech. God riiti ma mima yecha keena eeta kiki sowak, ye anasakiita.

² Kwo boy saka hechawak, God riiti ma mima nota komas diita nosapek tawa man keyibochoi anasabakiita? ³ Kwo boy saka hikitawak, nota ejel yenya anasabakiita? Eecha otiinak, notapa kiki siinak, diita nosapek tawa boboyen anasabakiita! ⁴ Wowak, diita anasak tawa yo kwotak yanak, kwo kapo diita majin yeechiniga biish tawa ma yenya anasaken ye ikiita? ⁵ Ada kwona wochawey, kwo na heebiya ya. Kapo hokwa sokwa ma por kwotaka takasakech? Rii tawa. Riipa kwona anaseechikiita. Yaka kumwoy piir

maji owuk siitaweyn, riipa piiriina anaseechiki-ita. ⁶ Wowak, kwo kapasek otiito. Kwo yaka kumwoy awa awa maji ba diimachi ma por rii akar Kristen ma yeechi ye i biish tawa ma yechi misomak maji anasato.

⁷ Kwota yaka kumwoyen anasatawey, eeta yikadey nobok kwo eeka sakato. Boyewak kwo saka heechuwak anadii ma ye kwoti boboyen yanak, kwo abosuchikiita? Sa kayayek sii. Ma ye kwona kapasek boboyen otiiney, eena heechi. ⁸ Ayo. Kwota kapasek otiitawak, kwo anadii ma yechi boboyen hiyik yato. Yaka kumwoy yechi boboyen hiyik yato.

⁹ Kwota hecho ma boboy kapaseken otiitawey, ye God riiti kigdomek iyarekasakech. Kwo opoche mayama woshepiitanakech. Diita yikadey ma ye God riiti kigdom iyarekasakech: Nobo anamesheroko tawa ma, woshepii tawa god riiti hin yesokwa tawey, miman kapasek yatawey, ma kaw ye mimaga eeche siiken otiitawey, ¹⁰ hiyi ya tawey, mey boboyen kwoya hechi i hiyik ya tawey, uku eeche beyi tawey, anadii ma yechi hin dagiir poy tawey, lon nediik reekii tawey, eeta yikadey ma ye God riiti kigdom iyarekasakech. ¹¹ Mashii kwo eeta yikadey ma taba tar. Tari kwi kapasek boboyen kwo uku ya poyir. God riita kwona hisiirek, kwo eeta riiti. Harapa Jisas Kraist riiti hik, God riiti Spiritek, kwo eeta God riiti misomak nagwa nagwa tawa.

NOTA NOTI MABAK OTIICHICHANAK, GOD RIITI HIN SA YESOKWA TA

¹² Ma kaw ye kapo eecha wocho: “Ana heechi tawak ada eyey boboyen otiikiita.” Wowak, eeta eyey boboy sii ana kiyatayekasakech. Ada kapo wok, “God riita na heechi tawak, ada eyey boboyen atiito. Wowak, eeta kapasek boboy pochi sokwa ana siitii kowunak, ada biish wakasa ma siikiita. ¹³ Anadii ma por rii kapo eecha wocho: “Aboboyen eeta sugu siiti a boboyen. Sugu sii aboboyen ya tawa boboy.” Ayo. Wowak, God riita komas piiriina otii hamakiita. Maba tawak, opoche nobo anamesheroko tanakech. Yahoo. Maba eeta Harapa riiti. Harapa riita eeta maba siiti. ¹⁴ God riita eeta Harapa riina tiiriimok awasen yeechi yesokwarega, riita riiti hapaga boboyek nona eechara yesokwakiita.

¹⁵ Kwota hikitu kwoti maba sii eeta Harapa riiti maba kawka eechara tawa. Eechara tawak, ii boy ada Kraist riiti maba kawen yeechi nobo anamesheroko tawa mima siiti mabak heechikiita? Yahoo. ¹⁶ Kwo kaposaka hechawak ma i nobo anamesheroko tawa mima siitaka eechara bogoney, rii eeta piiriita podateba maba tawa? Mashi keyir maji sii geenyek kwodii wocho: “Piiriipa podeta mababak eeka siikiita.” ¹⁷ Wowak, ma por rii mayama eeta Harapa riitaka i bogoney, piir Spirit riiti nobobak podat siikiita. ¹⁸ Kwo na nobo anamesheroko boboyen heechi akii i. Eyey akar kapasek boboyen otii tawey, ma yechi maba sabak otiito. Wowak, nobo anamesheroko taney, ii ma yechi maban mayama otii kapasek siito. ¹⁹ Kwo kapo saka hechawak, kwoti maba eeta Holi Spiritriiti ak. Eeta Spirit God riita kwona hari, rii eeta kwotaka eechara yichu. Kwo

kwotibakasakech. ²⁰ Yahoo. God riita kwona harapa yak awasen tokochi yar. Eena kwota na kwoti maban God riiti hin yesokwa ta.

7

MIMA TAPA ATAWA MAJI

¹ Apa ada diita kwota ana har jeyn awasen bako. Ma por mima yanan siiney, eeta kepi. ² Wowak, eyey nobo anamesheroko tawa boboy nokwapa nokwapa tawak, eena eyeyma ye sa mima siinak, mima ye sa mak sii. ³ Ma riiti maba sii eeta riiti mima siiti. Opoche egesiitanakech. Eechaba tawa mima siiti maba eeta siiti ma riiti. Sii opoche egesiitanakech. ⁴ Mima siita siiti maban mayama siita kowukasakech. Yahoo. Ma riita siitii kowutu. Eechaba tawa ma rii riiti maba mayama siiti kowukasakech. Riiti mima siita siitii kowutu. ⁵ Kicha reev siiney, pochi sii opoche si maban egesiitanakech. Wonyak, kicha podat inyakabak siikenotiiney, maba ameda nedii egesiiken otiiney, eena kicha God riina maji baken otiiney, ii eeta kepi. Wonyak, komas kicha na maban podatebak heechinak, iipa kicha kichi maban chegiik heechinan siiney, Gaba riipa kwona oti hekiita. ⁶ Diita reev sii maji ada ba tawey, kwota ana woherok, ada kwona heechir. Ada lo majin bakasakech. Ada hiki tawa maji. ⁷ Ada hikituma mima kwota adabaga eeche siiken. Wowak, God riita saniga saniga boboy hato. Hatawak, kaw ye akaren yatawak, kaw ye way akaren yato.

⁸ Apa ada mibiya miman ma mima yanan biish taweyn eena wocho: yecha adaga eeche taney, eeta kepi. ⁹ Wowak, yecha yechi maban sugu

wopun hehar siitii kowunan siiney, ii na ma mima yanak, mima sa eechaba maka sii. Yecha miman yaney, eeta kepi. Yanan siiney iipa yechi sugu wopu higa uwu ye ikiita.

¹⁰ Eeta ma mima yecha reev siirin diita lo majin ada bato. Dii eeji lokasakech. Eeta Harapa riiti lo. Diitata: Mima opoche ma riina heechi ichanakech. ¹¹ Wowak, siita man heechi ineyey, nobo upurus tawa. Siita shebo shebo sa ta, ii sii way heechi i ma riitaka kawka eecha sii. Ma rii eechaba ri mima siin sa i heechinak ichanakech.

¹² Eeta akar sii eeta eeji maji. Harapa Ma riiti majikasakech. Ada eecha wocho: Ma por Kristen ma siiney, riiti mima siita Kristen si-ibanen biish taney, wonyak, siita riitaka eecha taken gegiyaney, diita ma rii opoche siin heechitanakech. ¹³ Kristen mima pochi sii tawey, siiti ma rii Kristen ma siinan biish taney, eeta ma rii siitaka eecha taken otiiney, mima sii opoche eeta ma riin heechi ichanakech. ¹⁴ Kristen tanan biish tawa ma rii eeta Kristen mima siitaka eecha taney, rii eeta God riiti misomak kepi tawa. Kristen tana biish tawa mima sii Kristen ma riitaka eecha tawey, sii eeta God riiti misomak kepi tawa. Eecha tanan biish teyega kwi yikapwa ye waga God riiti misomak kepi siikasakech. Wowak, apa yecha tawey, ye eeta God riiti misomak kepi tawa. ¹⁵ Wowak, ma Jisas hikiran biish tawey, riita riiti miman sayi heechinak iken otiiney, ii sa heechinak i. Mima sa eechaba otii. ¹⁶ Mima ni boy ni ma riin otiichinyak, riipa boy Kristen ma siikiita? Kapo yaho. Ni otii hekasakech. Ma mii miipa boy miiti mima siina otiichinyai, siipa boy

Kristen siikiita? Kapo mii otii hekasakech?

*NOTA NA GOD RIITA NONA HOMACHICHI
HAR NOBOBAK IIBAK TA*

¹⁷ Kwo tarek, God riita kwona uwari, kwo eechaba na ta. God riita kwona har boboy na yeechi na yo kepi otii ta. Diita majin ada eyey lotu ma miman maji pokiita. ¹⁸ Ma por rii tawak, ri sabin diigiichi God riita uwar majin riita yari, rii sapa diigiir boboyen opoche akarega kawka dareboyetanakech. Ma por rii sabin diigiinan biish tawak, God riiti majin meeji tawey, ii sa kayek eecha ta. Sabin diigiitanakech. ¹⁹ Sabin diigii tawa boboy sii eeta kubuchey boboy. Sabin diigiinan biish tawa boboy sii eechaba kubuchey boboy. Wowak, God riiti lo majin sumowu tawa boboy siita eeta harapa. ²⁰ Eyey ma ye eeta nediik God riiti majin mapo meejiri, yecha tarega, apa rii sa eechaba ta. ²¹ Mii yo otii wakasa ma tarek, God riita miina uwari, wowey, mii na eechaba ta. Wowak, miita eeta wakasa yo nobo heechi inyey, ii na heechi i. ²² Harapa riita yo otii wakasa man uwari diita ma rii eeta Harapa riiti heemachichawa ma. Wowak, ma por rii heemachichawa ma tawey, Kraist riita riina uwari, rii eeta Kraist riiti yo otii wakasa ma tawa. ²³ God riita kwona harapa yak awasen tokor. Eena opoche kwo anadii ma yechi yo otii wakasa ma siitanakech. ²⁴ Yaka kumwoy, kwo yo otii tarek, God riita kwona uwari, kwo napa eechaba God riitaka otii ta.

MA MIMA REEV SIINAN BIISH TAWA MAJI

²⁵ Ma mima reev siinan biish tawa maji bak: Harapa rii eeta majin ana bakasakech. Ada Harapa riina hiki siitiichichawak, riita ana kiy-atay tawa majin ada kwona bako. ²⁶ Ada eecha hikitu diita yikadey boboy sii eeta kepi. Diita nediik tawey harapa nomoyaniga eecha tawak, eeta kepi ma apa tawaga sapa eechaba ta. ²⁷ Miita boy mima yar? Siina opoche heechinak iken hikitanakech. Mii boy mimakasakech? Eecha taney, mii mima siina ya inyaka hikikasakech. Na ta. ²⁸ Wowak, miman yaney, mii kapasek yon otiikasakech. Omunyegu mima siita reev siiney, sii kapasek otiikasakech. Eeta ma mima yecha reev sii ye ik otiiney, yecha diita nosapek tawak, nomoyatawa boboyen kiyabatawak, eena ada eecha wocho mima yakasakech.

²⁹ Yaka kumwoy, ada bawa maji mu sii diitat: Diita nedii bana siito. Kwo maka mimaka eecha taney, wowak, kwo ma mima biish tawaga eecha ta. ³⁰ Eeta keya tawa ma ye, ye sa keyanan biish tawaga sa eecha ta. Eeta ma ye hega tawey, ye sa heganan biish tawaga sa eecha ta. Eeta ma ye boboyen toko tawey, ye sa boboyen tokonan biish tawa maga sa eecha ta. ³¹ Eeta ma ye nosap boboyen kiikiiriina neekitawey, ye sa niikinan biish tawa maga sa eecha ta. Kwota nota hikitu diita nosap sii kapasek wey siikiita.

³² Ada yuyato kwoti inyakan kapasek boboyek ki ye i yayanakech. Ma miman yanan biish tawey, rii Harapa Ma riiti yoban hiki siitiichichu. Riita Harapa Ma riita riina kwoya hiki taken rii eena eecha otiito. ³³ Wowak, mimaka tawa ma rii diita nosap tawa boboyen nokwapa nok-

wapa hiki tawak, rii eena mima siita otiiken hiki tawa boboyeban sumowu tawak, rii iiban hikitu. ³⁴ Eena riita nobo upurus hikitu. Reev siinan biish tawa mima, omunyegu mima, ye Harapa Ma riita otii tawa abon eena iiban hikitu. Sii holi taken siiti maba siiti spirit holi taken, gegiyeechi eena hikitu. Wowak, reev siir mima sii siiti ma riita otiiken gegiyatawa boboyen sii eena kwoya hiki tawak, diita nosapek tawa boboyeban hikitu. ³⁵ Ada diita majin ba tawey, kwona kiyatayenak, kwota hehar taken eena bato. Ii kwona anachekekasakech. Ada hikitu kwota na nagwa nagwa nobobak tanak Harapa Ma riiti yoban na otii ta. Opoche upurus hikitanakech.

³⁶ Ada ma mima reev siiken otii tawa majin bako. Ma por rii riina hisiir omunyegu mima siina riita upurus hikitawey, rii siina ya nedii siirek tawey, riiti maba sii mima siina yaken hikiney, gegiyaney, ii na ya. Eeta kepi. Rii kapasek otiikasakech. ³⁷ Wowak, ma por rii riiti inyakak moro siiney, wowey, anadii boboy sii riina wochinan sowey, rii keena riiti inyaka wopun mayama hehar taney, rii riiti inyaka hiki siitii bari, ii eeta kepi rii diita mima siina yakasakech. ³⁸ Wowak, ma rii riiti omuneyge miman yaney, rii eeta kepi otiito. Ma por riiway riiti omunyega mima siina yanan siiney, ii eeta kepi wey.

³⁹ Wowak, mima pochi siiti ma riita hanan biish taney, sii riina heechi ikasakech. Wowak, rii hanak, sii opoy i akar man siikiita. Wowak, rii sa Kristen ma sii. ⁴⁰ Wowak, ada keena eeche hikitu: siita kawka reev siinan siiney, sii inyaka kwoya hiki takiita. Ada ba tawey, ada eeche hikitu God

riiti Spirit adaka eecha tawa.

8

WOSHEPII TAWA GOD YENYA OPELEN HA TAWA MAJI

¹ Ada woshepii tawa goden aboboyen ha tawa maji an bako. Ayo, nota eecha hikitu: hokwa sokwa tawa boboy notaka tawa. Wowak, diita hokwa sokwa tawa boboy sii nona otiichichawak, no hikitu no harapa. Eeta kapasek. Wowak, man rukusii tawa boboy sii nona otii hapaga siichichu. ² Ma por riita eecha hiki taney, ada hehar hokwa sokwa tawa ma wonyey, rii eeta hokwa sokwa makasakech. Rii eecha hiki tawey, saka kiki siikiitawak. ³ Wowak, ma por riita God riina rukusii taney, eeta ma rii eeta God riiti. ⁴ Wowak, woshepii tawa god yenya ha tawa boboyen ada bako: nota hikitu woshepii god rii eeta shebo shebo mayi. No hecho God siiken eeta podareba tawa. ⁵⁻⁶ Ayo. Nokwapa nokwapa boboy ma yecha habato, “god.” Nokwapa nokwapa ma ye habato, “harapa.” Eeta yikadey “god.” eeta neerek, diita nosapek, taney, ii sakayakasii. Noti God rii podareba. Rii Apoko Harapa. Rii eyey boboyen otiirek, no eeta riitiba saniga. No eechaba hikitu noti Harapa rii eeta Jisas Kraist. Eyey boboyen riitabak otiirek, rii otiichirek, nota eechaba eechaba tawa boboyen riitak yato.

⁷ Wowak, eyey ma ye diita omutiik tawa majin hehar meejikasakech. Kristen ma kaw ye mashi woshepii goden sumowu tar. Sumowu tarek,

eena ye eecha hikitu diita kiya eeta woshepii tawa god riina ha tawa boboy siiken eena ye abatar. Abatarek, apa yechi inyaka sii eeta arobaro sowak, ye eecha hikitu nota atawa boboy sii nona otii kehato. Worek, eena ye kapasek otiir. ⁸ Ayo. aboboy sii sakapa kwona yeechi ye i God riitaka bana bana heechikiitawak. Yaho. Nota nan siiney nopa noti boboyen heechikasakech. Aney, nopa boboyen saka yakiitawak. ⁹ Wowak, kwota opoy sii ta. Opoche kwota otii wochi otii tank, arobaro tawa ma yepa kapasek nobo sakachi kapasek otiitanakech.

¹⁰ Kwo hokwa sokwa ma, miita woshepii tawa god riiti tebel akak yi otii ataney, arobaro tawa ma ye ya henyey, miita otii tawa baga eechema otiiken kapo gegiyakiita. ¹¹ Wonyak, na he. Miita hokwa sokwa otii tawey, arobaro tawa man Kraist riita keechi hari, rii kapo kapasek siikiita. ¹² Kwo eecha otii taney, ii kwo arobaro tawa ma yechi inyakan pishamanetawak, ye yechi maban kapasek otiichichawak, kwo Kraist riina kapasek otiichibato. ¹³ Atawa boboy siita otiichichawak, eeji yaka kumwoyen kapasek boboyen otiichichawey, ada kiyan kawka akasakech. Siikayek sii. Opoche ada eeji yaka kumwoyen kapasek otiichinyak, yecha kapasek nobokichana kech.

9

POL RIITA INYAKA KWOYA HIKI TAR RIITA APOSEL YON OTII TARI RII SAKA YAN YAREK

¹ Ana kapo boy boyek anachekekiita? Ada boy aposel takasakech? Ada boy noti Harapa,

Jisas, riina saka herek? Ada Kraist riiti yon oti tawak, kwo boy eeta eeji no saga? ² Anadii ma ye ana saka aposelega wochawak, wowak, kwota ana hecho ada aposel. Kwotaba eeta Harapa riitaka eecha chishi tawak, kwo eeta ma yenya mukuchichu ada eeta aposel.

³ Ma kaw ye ana wosowoy tawey, diita nobon eena ada awasen bato. ⁴ Ada yo oti tawey, kapo eeta kapasek ada aboboy atawak, uku ato? Yaho. ⁵ God riita ana diita yon otiik hisiir, kapo eeta kapasek ada Kristen mima yeechi sicha eecha chishiney? Yaho. Anadii aposel ye, Harapa riiti kimwoy ye, Pita rii ye eecha otiito. ⁶ Ada Banabas riitaba sichaba boy saniga yo otiichi aboboy mayama tokochi atakiita. ⁷ Nama meejir ow ana pichawaami ma yecha aboboy tokochi ar? Namey ma ye na sagan otiiri, yeechi akasakech? Nama bulmakawen siitii kowu tawey, ye siiti muku pin yeechi akasakech?

⁸ Kapo ada ma yechi inyakan sumowutawak, eena ada eecha bato? Kapo lo maji saka eechaba wochawak? Yaho. Eecha wocho. ⁹ Moses riiti keyiri lo eecha wocho: “Bulmakaw yecha witen yatiik piitii jabiir tawey, opoche yechi kujan dasiipiitanakech.” God rii kapo bulmakaw yechaban hikichi wocho? ¹⁰ Rii kapo nona hikichi wobato? Ayo, diita keyir maji nona wochibar. Eeta ma por rii nowo nosapen bitawak, por rii nowo saga aboboyeban yeechi yayato. Eecha oti tawak, piir aboboyen kikibak yato. ¹¹ No Spiriteka tawa siiken kwotaka eecha chir. Chirek, eeta kepi kwota awasen noti maban kiyaytay tawa boboyen hatu. ¹² Akar ma ye kwoti boboyen yaken hiki tawey,

nota siiken wohey kwoti boboyen kawka harapa yak. Diita lo maji sii eechaba tawak, wowak, nota saka kwona wohegiyatawak. Yahoo. Opoche sicha Jisas Kraist riiti hadabas maji ya tawa nobon dasiipiitanakech, eena nota nokwapa nokwapa nomoya tawa boboyen kiyatar. ¹³ Eeta ma ye harapa lotu aka yon otii tawak, ye eeka aboboy yeechi ato. Eeta ma ye opelen otii tawak, opel aboboyen ye eena yeechi ato. ¹⁴ Eechaba tawa Harapa Ma riita diita lon har: Eyey ma ye hadabas majin sawo tawey, ye sa maban kiyatay boboyen ya ta. Hadabas majin meejihi hiki tawa ma ye sa hatanak, maji sawo tawa ma ye sa ya ta.

¹⁵ Wowak, diita maji lo sii wori, ada saka kwona sumowuken wo diimatawak. Apa eechaba ada keyiri, ada eeta boboyen yaken keyikasakech. Yahoo. Ada mapo hakiita. Opoche ma ye ada biisii raga tawa boboyen otii kubuchey boboy siitiinakech. ¹⁶ Wowak, ada God riiti majiban sawo taney, ada keena eena biisiikasakech. Yahoo. God riita ana hisiiri, ada keena diita majin sawoto. Ada hadabas majin sawotanan siiney iipa an kapasek wey siikiita. ¹⁷ Eeji inyakak saniga hikichi ada diita yon otii taney, anapa yan yaken hikitakiita. Wowak, diita yon ana harek, eena ada diita yon hiki siitiichichu. ¹⁸ Eecha tawak, anapa boy yikadey yan yakiita? Eeji ya diitata: God riita ana heechirek, ada diita majin kwodii wochawey, boboy anapa yak tawey, iipa ada saka yatawak, ii eeta eeji ya. Ada diita majin kwodii wochawey, an siiti yan saka wohechawak, eena eeta eeji ya.

POL RII EETA EYEY MA YECHI YO OTII

WAKASA MA SIIR

¹⁹ Na meeji, ada tawey, ada ma por riiti yo sobo otii wakasa ma takasakech. Wowak, ada mayama otiichi ada eyey ma yechi yo sobo otii wakasa ma tawa. Tawak, anapa ma miman nokwapa nokwapa yaken eena ada eeche otiito. ²⁰ Ada Ju ma yechaka yo eeche otii tari, ada Ju maga eeche siir. Yechi inyakan dareboyeken eena ada eeche siir. Ada lo kuruk siikasakech. Wowak, ma ye lo kuruk tawey, ada yechi misomak lo kurubak tawa. Yechi inyaka dareboyeken eena lo kuruk tawa. ²¹ Ada lo majinmeejinan biish tawa ma yechaka eeche taney, ada yechabaga eecheba takiita. Ada yechi inyakan dareboyeken eena eeche takiita. Ada eeche otii tawey ada God riiti lon heechikasakech. Ada Kraist riiti lon sumowutu. ²² Ada arobaro hiki siitiichichawa ma yechaka eeche taney, ada eecheba arobaro tawa maga tanak, yechi inyakan ada dareboyeken eena eeche takiita. Ada eyey ma yechi otii tawa abon kaw yatawak, yecha inyaka dareboyeken eena ada yato. ²³ Ada diita yon otii tawey, ada hadabas majin sawo otii tawey, boboy kepin hadabasmaji sii eyey man ha tawey, ada yechaka God riiti hadabas boboyen eecheba yakiita.

NOTA NA AMEYA AMABA INYAK, NOTA BOBOY KEPINYAKIITA

²⁴ Kwo hikitu ma ye amaba tawey, mapo iwey, riita eeta boboyen yawa. Eecha tawey, kwota na ameya amaba ibanak, kwota eeka boboyen kwo yabakiita. ²⁵ Eeta eyey ma ye amjaba ichawa yo otii tawey, ye yechi maba gegiyatawa boboyeka dagiir poyetu. Ye dagiir poyetawak,

ye eechaba eechaba tanan biish tawa boboyen yaken moro siito. Wowak, nota amaba ichawey, no eechaba eechaba tak tawa boboyen yakiita. ²⁶ Eena apa adaba amaba tawey, an mey maka hekasakech. Ada tapak owanapichawey, ada eeji tapan sobo rabokasakech. ²⁷ Yaho. Ada eeji maban keena mayama pichawak, eeka ada hapaga siinak, wonyak, eeji maba dagiir poyeanak, siitii kowukiita. Iipa kapo hadabas majin ada anadii man sawo taney, opoche ada komas biish siinakech eena ada eecha otiito.

10

OPOCHE NONA OTIHECHANAK NOTA SAKATANAKECH

¹ Yaka kumwoy, ada yuyato kwota diita boboyen hikishanakech. Noti yeyi wayega ye hejagwoyap kuruk tarek, God riita yenya siiti kowutar. Worek, yecha i somakwotii tawa pa iniga ir. ² Yecha hejagwoyap kuruk tarek, somakwotii pak icharek, Moses riita icharek, riina sumowuniga podatebak ichar. Uku yeechi ir. ³⁻⁴ Icharek, eyey ma ye spiritek har geyen abatarek, spiritek har ukun abatar. Eeta spiriteka tawa papa rii yechaka eecha chishiterek, ye papa riiti ukun abatar. Diita papa rii eeta Kraist. ⁵ Wowak, eecha otii tarek, God riita eena hechi yuyaterek, yechi maba eyey ma biish ta yeyi tawa eemek i ya yar.

⁶ Nago, diita boboy sii eeta nona mukuchichawa boboy. Eecha mukuchichu yecha kapasek boboyen kwoya hechawag, no opoche eechaba kwoya hechanakech. ⁷ Ye kaw woshepii tar god riiti hin yesokwa tarega,

no eechaba otiikasakech. Mashi keyir maji eecha wocho: “Ma mima ye yi otii aniga ye siitii anemesherotar.”⁸ No eechaba nobo anamesheroko ye ikasakech. Ye kaw eecha otiirek, yadii pochi 23,000 ye ha hamar.⁹ Kaw yecha otiirebaga nota opoche eechaba God riina otii otiichechanakech. Yecha eecha otiirek, hopo ye yenya chicharek, ye ha hamar.¹⁰ Yecha otiirebaga kwo opoche God riina ow majin batanakech. Ye kaw eecha otiirek, man pi sowakwo tawa ejel rii yenya pi sowakwo hamar.

¹¹ Diita eyey boboy mashi yenya otiiri, eeta nona mukuchichawa boboy. Diita boboy nona ow poy siitawa boboyen eena keyir. Nota diika tawey, hamak tawa nedii bana bana siito.

¹² Eeta ma por rii hapaga siichi siitiiken hikiney, rii sa opoy siichi siitii ta. Opoche mii sakatanakech.¹³ Eyey otii hechawa boboy kwotak yatawey, eyey ma yen eechaba otihebato. God rii eeta kiki sowa nota na riina hehar hiki siitiichicha. Riipa saka heechanak, kwota otii hechawa boboy sii ya kwona dagiir poyekiitawa. Yahoo. Eeta boboy yaney, God riipa kwona kiyatay nobon mukuchikiita. Eeta nobo sii eeta kwota hapaga siichi siitanak, kwopa eyey otii hechawa boboyen dagiir poye takiita.

NOTA OPOCHE KAPASEK GODEN SUMOWU-TANAK KAPASEK SPIRITEKA EECHA SUMOWU-BATANAKECH

¹⁴ Eeji yaka kumwoy, kwo woshepii tawa god yenya na magiirechichi heechi akii i.¹⁵ Kwota hokwa sokwa tawa ma tawak, eena ana kwona wocho. Kwota na eeji majin na hehar hiki ta.

¹⁶ Hadabas boboy ha tawa heebiya no God riina woshiachi oti atawey, nota boy Kraist riiti pik nona yaya yopo wunak, Kraist riitak podabak sowo? Diitageyen nota reekichi atawey, nota boy Kraist riiti maban achi nota yaya yopo wuchi yinyak, no Kraist riiti mabak podabak sowa. ¹⁷ Podaten gey tawak, siina nota atawey, nopa podabak sowa.

¹⁸ Kwota na Isrel ma yenya na hiki ta. Eeta ma ye opel oti tawa aboboy atawey, ye opelen otiik woher God riitaka podebak sowa. ¹⁹ Ada bawak, eeji maji mu sii shecha wocho? Ada eecha wocho diitata: Woshepii tawa god rii kapo harapa boboy? Woshepii tawa God riina opel aboboyen hatawey, ii kapo harapa boboy? Yahoo. ²⁰ Ada eecha wocho woshepii tawa god yenya ha tawa opel siina God riina hakasakech. Kwokapasek spirit yenya hato. Ada yuyato kwota kapasek spirit yechaka eecha podabak tanan bokonato. ²¹ Kwopa saka Harapa riiti heebiyak atanak, kapasek spirit yechi heebiyak atak tawak. Kwopasaka Harapa riiti cheyek yichanak, kapasek spirit yechi cheyek yichak tawak. ²² Kwo boy gegiyato Harapa Ma riina nota otiichinyak, riita nona inyaka kwotayek? Kwo kapo eecha hikitu nota eeta kiki sowa nopa riina dagiir poyekiita?

***EECHABA EECHABA EY EY NEDII NOTA NAPA
GOD RIITI HIN YESOKWA TA***

²³ Ma kaw ye eecha wocho: “Nona heechi tawak, no eyey boboyen otiikiita.” Wowak, eyey boboy ye saka nona kiyatayekiitawak. Ayo.

“Nona heechi tawak, no eyey boboyen otiiki-ita.” Wowak, eyey boboy sii nona otii hapaga siikasakech. ²⁴ Ma por rii opoche riitaba mayama siitii kowuchi tanakech. Yaho. Eyey ma ye anadii man eechaba siiti kowuba ta.

²⁵ Eyey kiyan kwo toko tawey, awaba eemek toko tawey, ii kwo na a. Kwo opoche eena upurus hikichi woheye itanakech. ²⁶ Mashi keyir maji eecha wocho: “Nosap diita nosapek tawa eyey boboyeka eeta Harapa riiiba saniga.”

²⁷ Ma por rii hiki siitiichinyan, biish tanak, kwotaka eecha aken wonyey, kwota iken gegiyaney, ii na i eyey aboboyen kwona hataweyn na a. Opocheinyaka upurus hikichi eena woheye itanakech. ²⁸ Wowak, ma por rii kwona eecha wonyey, “Dii woshepii tawa goden ha tawa aboboy.” Wonyey, ii na meejichi riita inyakak hikichi banak, kwona na hikichi inyakabak heechi na kwo opoche atanakech.

²⁹ Ada wochawey, ada kwoti inyaka hiki tawa boboy eena bakasakech, an anadii ma yechi inyakak tawa boboy eena bato. Wowak, ma kaw ye eecha wohecho: “Boyewak anadii ma yechi inyakak hiki tawa boboy sii eeji nobon dasiipii pakato? ³⁰ Ada aboboyen God riina woshiatawey, boyewak ma por rii ana diita aboboy bato?”

³¹ Nago, eyey yon kiwota otii tawey, kwota anak, uku aney, ii na God riiti hin yesokwa ta. ³² Kwo eeka yichawak, kwo opoche Ju ma yen Grik ma yechaka ow pochi otiitanakech. Lotuya tawa man opoche eecha otiibatana-kech. ³³ Ada otii tawabaga, kwo na eechaba otii ta. An otii tawa yo eyey ma yecha hechi rukusiichi

sumowubaken an eena otiito. Ada eeji inyakabak hikikasakech. Eeji boboyeban hikikasakech. Yahoo. Ada anadii ma yechi inyakan eena oti-ichichi. Yenya yesokwa yichiken eena an eecha otiito.

11

¹ Ada Kraist riiti oti tawa abon sumowutawaga kwo napa eechaba ada oti aboga eechaba otiiba ta.

MASEKEN MASABIYAK DASIIPII TAWA MAJI BAR

² Kwo ana hiki tawak, ada kwona pikiitar majin kwo sumowu tari, eena ada kwoti hin yesokwato. ³ Ada diita majin kwo hikitaken gegiyato. Kraist rii eeta eyey ma yechi masek. Ma eeta riiti mima siiti masek. God rii eeta Kraist riiti masek. ⁴ Ma por riiti masekmasebiyak gauney, rii God riina maji ba taney, God riiti maji sawo taney, ii rii riiti maseken hiibiya ya boboy otiito. ⁵ Mima pochi sii God riina maji baney, God riiti maji sawo taney, siiti masekii masebiya gamunan siiney, sii eeta siiti maseken hiibiya ya otiito. Sii eeta mima masek yichi tawaga eecha tawa. ⁶ Mima pochi sii siiti masek masebiya gamaunan siiney, ii sa diigii poyinak, sa tabo sii. Mima yecha oti tawa abo kwotiinak, eyey yeechinak, siihi-ibiya yanak, ii sa gamu ta. ⁷ Ma opoche masek masebiyak gamutanakech. Rii eeta mayi God riiti hadabas tawa boboy. Wowak, mima siiti mayi eeta ma riiti hadabas tawa boboy. ⁸ Wowak, God riita saka mima siiti maban yeechi man otiichir. Yahoo. Rii mima siina ma riiti mabak

eeka otiichir. ⁹ God rii saka miman hikichi man otiirek. Yaho. Man hiikichi kiyatayeken eena mima siina otiir. ¹⁰ Ejel yecha kapo hechak eena mima sii siiti maseken gamuto. Gamunak, sii eecha mukuchitakiita sii eeta ma riiti kuruktawa. ¹¹ Wowak, nota Krasit riitaka eecha tawey, mima ye saniga saniga takaskech. Ma ye saniga saniga takaskech. ¹² Yaho. God riita miman ma riiti mabak otiirek, sii eechaga tawa. Eechaba tawa apa mima siiti mabak ma eeta sokwato. Wowak, God rii eeta eyey boboy yechi mu.

¹³ Kwota na diina hikichi anasa ta. Mima sii maseken gamunan siiney, God riina maji ba taney, ii boy kepi? ¹⁴ Yaho. Ii kapasek God riita otiir boboy mu eeta nona mukuchichu: Ma por masebiya gworo taney, eeta kapasek. ¹⁵ Wowak, mima siita masebiya gworo taney, ii eeta siiti kiyapo. God riita siina masebiya gworowon hari, siita maseken gamu pakaken eena har. ¹⁶ Wowak, ma por rii maji ow ba taney, anadii nobo pochi takasakech. God riiti lotu ya tawa ma mima yecha tawak, yechi otii tawama mima yecha tawak yechi otii tawa nobo akar biish. Notaechaba akar biish.

KORIN MA YE HARAPA MA RIITI ABOBOYEN KAPASEK OTIIR

¹⁷ Ada kwona maji kawen bako: Ada kwota otii tawa boboy siiti hin saka yesokwak otiitawak. Kwota yopo wuchi yichawa boboy sii boboykepikasakech. Kapasek otiito. ¹⁸ Mapo ada diita maji bak: kwota yopo wuchi yichawey, kwota reekiichi saniga saniga siito. Ada eena meejichi ameda hikitu. ¹⁹ (Ayo, diita boboy sapa

ta: Kwota yaya yopo wuchi yichawa boboy sii nediik reekiichi saniga saniga tawey, kaw ye nobo kepin sumowutawak, kaw kwo nobo kapasek sumowu tawak, ma ye eena ya hechawey, ye sapa hiki kapo nama kepi otiito.) ²⁰ Wowak, kwota ya yopo wuchi yinyak, kwo Harapa Ma riiti aboboyen saka atawak. Yahoo. ²¹ Kwo atawey, kwo eeta saniga saniga a ye itawak, ma kaw ye eecha ha tawak, kaw ye uku achi beyito. ²² Boyewak kwo kwoti akak eeka saka uku atawak, aboboy atawak. Kwo kapo eecha hikitu God riiti lotu yaya yopo wuchi yichawa ma mima ye eeta kubuchey boboy. Wowak, eena kwo eecha otiitawak, eecha ha tawa ma ye hiibiya yato. Diina ada boy meejichi kwoti hin boy yesokwak? Yahoo. Yesokwakasakech!

*HARAPA JISAS RII RIITI DISAIPEL YENYA
ATAWA BOBOYEN HAVAR*

²³ Adakwona har maji siin eeta Harapa Ma Jisas riita ana har majin kwona har. Maji diitata: Eeta niyik Judas rii Jisas riina ow ana pichawa ma yeechi tapak ye i how har niyik Jisas rii geyen yeechi ²⁴ God riina woshiachi reekichi eecha wor: “Dii eeta eeji maba. Ada kwona kiyatayeken eena hato. Kwota na eecha otiinak, eeji inyakabaga eecha otii.” ²⁵ Yecha a hamarek, rii heebiyen yeechi eechaba otiichi rii eechaba wor: “Diita heebiyak tawa uku sii eeta God riita nona kiyatay tawa boboy siiti majin bar. Eeji pik eeka God riita otiito. Kwo diita heebiyak anak, napa adaban hiki ta.” ²⁶ Kwo diita geyen atawak, ukun atawak, kwo geenyek eecha kwodii wocho: Harapa Ma rii har.

Diita boboy mukuchichawey, apa diita nedii i i Harapa riita awasen yak tawa nediiik siikiita.

***MA RII HARAPA MA RIITI ABOBOYEN OTII KAPASEK SIINEY, RIIPA KAPASEK BOBOYEKA SI-
IKIITA***

²⁷ Wowak, ma por rii Harapa riiti geyen eechi, ukun eechi, eena hikiran shebo shebo biishtawey, ii eeta Harapa ri maba omun pin kapasek boboy otiito. ²⁸ Ma yesa yechi inyakan mayama hechi gey anak, heebiyak ukun a. ²⁹ Ma rii geyen eechi ukun eechi rii Harapa riiti maba omu otiir tobon eena hehar hikiran siiney, eecha riita toiichinyak, komas riina anasakiita. ³⁰ Mu eetata: eekanokwapa nokwapa ma ye kapasek oti tawak, eeka kaw arobaro siitiwak, kaw har. ³¹ No mapo noti inyaka sugu wopun hehar apo diigiichi sayareney, iipa kapasek boboy non sakapa anasakiitawak. ³² Wowak, Harapa Ma rii nona anasachi pichiniga heharechichu. Oti tawak, eena rii diita nosapek tawa man dagiir poy hamanak, nona dagiir poyebakasakech.

³³ Wowak, eeji yaka kumwoy kwota Harapa riiti aboboy aken ya yopo yichinak, ak otiiney akar yaka kumwoy yenya na kowu ta. ³⁴ Ma por rii eecha haney, rii sariiti akak mapo a. Eecha otiiney, kwo ya yopo wuchi yinyak, God riita kwona anasakasakech. Maji chep tawa. Komasa ada yanak, maji kawen ada ba kepi siichikiita.

12

HOLI SPIRIT RIITA MAN BOBOY KEPIN HAR

¹ Apaada Holi Spirit riita nona ha tawa boboy majin bako. Eeji yaka kumwoy, ada gegiyato

kwota eeta maji siikenen hiki. ² Kwo hikitu mashi kwo biish tarek, har sekiyawas tawaga tar me yecha kwona siitii kowuchi kapasek nobon mukuchicharek, Kwo eena sumowu tar. ³ Eena na kwota he: ma porrii Spirit riina sumowuney, ii eecha sakapa bakiitawak: “Jisas rii sa kapasek sii.” Ma por rii Holi Spiriteka tanansiiney, rii eecha saka bakiitawak: “Jisas rii eeta Harapa.” Sakakiki sowak.

⁴ Podareba Spirit riitaba tawa. Tawey, rii saniga saniga ta yey tawa man ha tawa boboyen hato. ⁵ Nosaniga saniga God riiti yo oti tawey, wowak, no eyey Harapa riina sumowutu. ⁶ Man kiyatay tawa saniga saniga nobon God riita nona har. Wowak, podareba God riita nona yo oti boboyen hari, nota man kiyatayeken eena har. ⁷ Spirit rii eyey por por ta ye i tawa ma yenya hapaga boboy hari, yecha eyey akar man iyatay yeikiita. ⁸ Spirit rii ma poren hokwaboboy kepin harek, rii anadii ma yenya kiyatayeken eena har. Wowak, anadii ma poren anadii boboyen harek, rii God riita oti tawa maji nobon kwodii wo mukuchichu. ⁹ Diita Spirit podar riima por riin hiki siitiichichawaboboyen ha tawak, anadii ma por riina hak oti tawak oti kepi siitawa boboyen har. ¹⁰ Spirit rii anadii ma por riin hari, mirakelen otiiken eena har. Anadiima por riin hari, riita God riiti majin sawo ye itaken eena har. Por riin hari, saniga saniga tawa Spiriten hehar hechi kapaseken taviyenak kepiban sumowuken eena har. Por riin hari, akar akar akama majik baken eena har. Por riin hari, riita anadii maji dareboyeken eena har. ¹¹ Diita podareba Spirit

riitaba eyey boboyen hato. Riita saniga hikichi man por por hisiichi ha ye itu.

NOTA EETA MABA YECHI KAW KAW TAWA

¹² Ma yechi maba omu sii eeta podat. Siiti chep nokwapa nokwapa tawa. Eeta chep yapii sii eeta podatebak tawa. Kraist rii eechaba tawa. ¹³ Ayo, eechaba tawa. Podar Spirit riitabak nota eeka uku yeetii tawak, no maba eeta podatebak tawa. Nota eyey podatebak sokwar. Ju ma Grik ma, sobo yo otii tawa ma, i ye ya tawa ma nota eeta eyey podatebak tawa. Nota eecha tawak, God riita nona otiichirek, no podar Spiriten uku ato.

¹⁴ Nota hikitu maba sii podatebakasakech. Siiti chep nokwapa nokwapa tawa. ¹⁵ Wowak, yatii siita eecha wonyey, “Ada saka tapa tawak, eena ada maba kawekasakech.” Eecha wonyey, ii eeta maji sakayekesii. Yatii sii maba kaw tawa. ¹⁶ Wowak, mabiya sii eecha wonyey, “Ada saka miy tawak, eena ada maba kawekasakech.” Eeta woney, ii eeta maji sakayekesii. Mabiya maba kaw tawa. ¹⁷ Eeta maba siita kaw eyey miy-ibak siiyega, sii boyega owaga meejuwa? Siita mabiyabakteyega, sii boyega kwowa waga meeji hewa? ¹⁸ Maba sii eecha takasakech. God riiti inyakak hikichiniga otiirek, nokwapa nokwapa maba chep sii tawa. ¹⁹ Eeta maba sii chep podateba teyega, kapo waga boy boboytawa? ²⁰ Yahoo. Eecha takasakech. Nokwapa nokwapa maga chep tawak, maba sii eeta podat.

²¹ Wowak, miy sii tapa siina eecha wokusakech, “Nija ana kiyatayekasakech!” Masek sii eechaba babakasakech, “Nija ana kiyatayekasakech!”

²² Yaho. Arobaro tawa maba chep siita no-taka tanan siiney, iipa maba kapasek siikiita. Yaho. ²³ Eetamaba chep siin nota eeche hikitu kubuchey tawak, eena nota hehar siitii kowutu. Eeta maba chep no kepi wey hekasakech eena nota hehar siitii kowutu. ²⁴ Kwoya hechawa maga chep siin kwo eena saka heharekiitawak. Godriita noti maban otiichirek, eeta maba chep sii hikasakech eeche tawey, God riita eena diitaka akarek eeche otiichirek, yechi hin harapa yesokwato. ²⁵ God riita eeche otiichiri, sii reekiichi saniga saniga siikasakech. Yaho. Eyey maba chep ye awasen awasen kiyatay ye itu. ²⁶ Eeche tawak, maba kaw sii kapo meejiwey, eyey maba kaw ye kapa meeji ye ibato. Maba kaw harapa hi kepikas sowey, eyey maba kaw ye eeta kwoya hikibato.

²⁷ Na meeji. Kwo Kraist riiti maba tawa. Kwo por por ta ye itawey, riiti maba chep. ²⁸ God riita otiichirek, eyey Kristen ma mima diita kwota ka eeche tawa. Diitata: Mapo aposel yecha tawa. Komasi piirapet yecha tawa. Komasi tisa yecha tawa. Komasi mirakel otii tawa ma yecha tawa. Komasi hak otii tawa man otii kepi sii tawa ma yecha tawa, anadii man kiyatay tawa ma, nobon mukuchichawa ma, akar akar akama majik ba tawa ma. ²⁹ Eyey, aposel takasakech. Eyey piirapet takasakech. Eyey tisa takasakech. Mirakel otii tawa harapa boboy eyey takasakech. ³⁰ Hak otii tawa man otii kepi sii tawa boboy eyey takasakech. Eyey ye akar akar akama majik bataweyn bakasakech. Eyey ye majin dareboyekasakech. ³¹ Yaho, kwo napa God riita hana boboyen harapa yok yaniga napa yeechi

yaya.

Wowak, ada kwona hadabas nobopochin kwona mukuchik.

13

RUKUSII TAWA NOBO

¹ Ada ma yechi majin hehar sawo taney, ejel majin hehar sawo taney, ada man rukusiinan siiney, ada mega eecha toko tawak, wasegey rokoto. ² Ada keena piirapet yechi majiga eecha ba taney, ada hokwa sokwa ma teyega, ada God riiti veenyi tawa boboyen heyega, ada hiki siitiichichawa boboy teyega an waga kwowun wochuwak yepak iwa, ada rukusii tawa boboy tanan biish tawey, iipa an kubuchey boboy sowa. ³ Ada eeji eyey boboy sagan kubuchey tawa man ha taney, ada eeji maban heechinak, i hiki uwuney, ada rukusiinan sii taney, eeta yepa eyey ana napa saka kaw kiyatayekiitawak.

⁴ Ma rii rukusii tawey, rii eshar eechema hehar kiyatatyeto. Rukusii tawey, ma rii akar ma yechi hin kapasek hikikasakech. Ma rii rukusii tawey, rii mayama riiti hin rukusiichi yesokwakasakech, riigakasakech. ⁵ Ma rukusii tawey, wok woy tawa ma tawa. Rukusii tawey, riita riiti boboyen egesiikasakech. Rukusii tawey, riita inyaka ameya kwotayekasakech. Rukusii tawey, riina kapasek otii tawa boboyen eena hikikasakech. ⁶ Ma riirukusii tawey, rii kapasek boboyen henyak, rii eena kwoya hikikasakech. Yahoo. Rii omutiik boboy siikenen heneyey, eeta inyaka kwoya hikitu. ⁷ Rii eyey nomoya tawa boboyen rii kiyato. Riita eechema eechema nedii

rii hiki siitiichichawak, Jisas riina howu tawak, rii hapaga siichi eeta nobobak tawa.

⁸ Rukusii tawa boboy sii eechaba eechaba takiita. Hamakasakech. God riiti majin sawo tawa boboy siipa i hamakiita. Akar akar akama majik ba tawey siipa hamakiita. Hokwa sokwa tawa yo siipa eechaba i hamakiita. ⁹ God riita nona ha tawa hokwa sokwa tawa boboy sii ameda ameda tawa. Sawotawa maji sii eechaba ameda tawa. ¹⁰ Wowak, komas amutiik tawa boboy kepi wey siita yanak, diita chep yapii yo yepa i hamakiita.

¹¹ Mashi ada yikapwaga eecha tarek, yikapwa majik ada batar. Ada yikapwaga eecha meejichi otiitar. Yikapwaga eecha hiki tar. Apa ada mak siirek, tawey, ada yikapwa otiitawa aboga eecha otiikasakech. ¹² Apa nota misoman hechawa gukayega eecha tawa. Hehar hekasakech. Komas nedii yanak, nota God riiti misoman hehar hekiita. Apa ada ameda ameda hecho. Wowak, komas ada heharhe siitiichikiita. Anapa God riita ana hechawabaga, ada eechaba hekiita.

¹³ Wowak, piiriichar boboy ye tawa. Ye eeta hiki siitiichichawa boboy, Jisas riina kowu tawa boboy, rukusii tawa boboy. Wowak, si harapa eeta rukusii tawa boboy.

14

SPIRIT RIITA HA TAWA BOBOY

¹ Wowak, kwota na rukusii tawaboboyen yo otiichi ya ta. Kwota Spirit riitaha tawa boboyen yok hey yato. Wowak, mapo kwota na yo otiiniga God riiti boboy, maji sawo tawey, na yeechi

yaya. ² Ma por rii anadii majik baney, ii rii man bakasakech. God riitaban bato. Ma ye eeta yikadey majin meejikasakech. Rii Spiritek veenye tawa majin sawoto. ³ Eeta ma rii God riiti majin sawo tawey, rii yenya kiyatay tawak, kiyapo tawak, yechi inyakan hehar otii kepi siito.

⁴ Wowak, ma rii akar akar eem majik ba tawey, rii riita mayama riiti inyaka wopu kiyatayeto. Wowak, ma por rii God riiti majin lotu ya tawa man kwodii wochawey, ma yenya kiyatayeto.

⁵ An gegiyato kwo eyey akar akar eem amik bakiita. Wowak, eeta kepi wey kwo eyey God riiti majin kwo kwodii wo ye itakiita. Ma por rii akar akar eem majik ba taney, majin dareboyenan siiney, lotu ya tawa ma yecha hehar meejichi sumowunan tiney, sii eeta karakada boboy. Wowak, ma por rii God riiti majin kwodii wochawey, lotu ya tawa man kiyatayeto. Eena rii eeta harapa. ⁶ Yaka kumwoy, ada kwotak yanak, an akar akar eem majik boney, boyega shecha kiyatayekiita? Kiyatayekasakech. Wowak, ada kwotak yanak, ada God riiti majin sawo taney, hokwa sokwa boboyen kwodii wonyey, Spiritek maji pokiitaney, ada kwona kiyatayekiita.

NOTA NA NOTI MAJIK GOD RIITI MAJIN SAWO TA

⁷ Mesiik biish tawa boboy sii sageyen piitii tawaga eecha tawa. Siina hehar piitii weyinan siiney, boyega shecha nona siiti ayan hehar meejikiita? ⁸ Mupogu hehar piitinan siiney, ma ye hehar meejinan siiney, namapa kapo sayar

ya yopo wuchi ow ana pikiita? ⁹ Kwo eecha-aba tawa. Kwota akar akar eem majik baney, boyega shecha diita ma yepa eetamajin hikikiita? Kwoti maji siipa i sobo eemek sakakiita. Ayo. ¹⁰ Nokwapa nokwapa saniga saniga maji diita nosapek tawey, sii sobo majin bakasakech. Sii muka eecha tawa. ¹¹ Ada anadiima riiti majin somoyeney, rii akar akama maga adak yar. Ada akar akama maga riitak yar. Sicha somoyeto. ¹² Eena kwo Spirit riita ha tawa boboyen yak gegiyawey, kwo na Kristen ma yenya kiyapowuchi God riiti ma mima yenya neeki yesokwa ta.

¹³ Eeta ma rii akar akar eem majik baken otiiney, riipa God riina wohenyak, God riita eeta majin mukuchinyak, riipa eeka sokwa tawa to-bon mukuchinyak, riipa eeka sawotakiita. ¹⁴ Kwo na hiki ta. God riina ada batawey, eeji Spiritebak eeka batawak, eeji inyaka sii biish tawa. ¹⁵ Wonyak, anapa kapo shecha otiikiita? Ada eeji spiritek batanak, eeji inyagak babatakiita. Ada hokwa chichaney, eeji spiritek eeji inyakaka eecha chichakiita. ¹⁶ Kwota spiritebak God riina woshiataney, ma por rii kwoti nediik taney, somoye tawey, riipa boyega shecha “eeta omu-tiik” wokiita? Kwota batawa majin rii saka meeji tawak. ¹⁷ Ayo. Kwo hehar God riina woshiatawey, kwo anadii ma yenya kiyatay bakasakech. ¹⁸ Ada kwona dagiir poyichi akar akar akama majik bato. Eena ada God riina woshiato. ¹⁹ Wowak, ma yecha yaya yopo wuchi yichawa nediik adapa maji yokotapaba baken eeji inyagak hikitu. Eecha oti tawey, anadii man

maji pokiitu. Ada eecha otii tawey, 10,000 akar akar eem majik bataney, ii sa kayeksii!

²⁰ Yaka kumwoy, kwo opoche kwoti inyakak karakada yikapwaga hikitanakech. Kapasek boboyen kwo hiki tawey, eena heechi yikapwa baregega eecha hiki: Inyaka kwi harapa ma yechi inyakaga sa eecha sii. ²¹ Mashi keyir majik God riita eecha wor:

“Akar akar eem tanan yana ma yechi kuja majik,
ada diika tawa ma yenya maji sawokiita.
Wonyak, yepa ana saka wagateyekiitawak.”

²² Wowak, no eecha hikitu akar akar eem majik batawa boboy sii hiki siitiichichawa ma yenya kiyatayekasakech. Sii hiki siitiichinyan biish tawa ma yenya mukuchichawa boboy. Wowak, God riiti majin kwodii wochawa boboy eeta hiki siitiichichawa ma yechiba. Biish tawama yechikasakech.

²³ Wowak, eyey Kristen ma ye ya yopo yichi taney, ye akar akar majik bataney, biish tawa ma ye yabataney, ye kapo meeji eecha wokiita: Kwo hikishato. ²⁴⁻²⁵ Wowak, kwo eyey God riiti majin sawoney, biish tawa ma por rii yaney, rii kapo God riiti majin meejinan siiney, rii meeji rii riiti kapasek boboyen hikichi inyaka dare-boyekiita. Kwo sawo tawa majin rii meeji tanak, rii riiti veenyechi hiki tawa boboyen geenyek kwodii wo mukuchikiita. Wonyak, rii saka yatii bogok putiichi gamuchi God riiti hin yesokwachi eecha wokiita: “Eeta siiken God riita diika tawa!”

LOTU YA TAWA BOBOY SII SA KEPI WEY BA TA

²⁶ Yaka kumwoy, ada boy maji mun wocho? Kwo ya yopo wuchi yinyak kwo jecha na oti. Ma por rii hokwaka tawa. Por rii ma yenya maji pokiitu. Por God riiti majin sawotu. Por ii akar akar eem majik banak, por rii meeji eeta majin dareboyechi geenyik kwodii wochakiita. Eyey boboy eeta lotu ya tawa ma miman sa kiyatay ta. ²⁷ Ma kaw ye akar akar majik baken otiiney, piiriichareba yechasa ba. Ye sa saniga saniga ba. Batanak, ma por rii sa eena dareboy ta. ²⁸ Maji dareboy ma hipuney, ii napa lotu ma yenya bakasakech. Rii sapa God riitaban baba ta. ²⁹ Upurus, piiriichar ma yecha God riiti majin sawo tanak, kwo na yi eena hehar hiki ta. ³⁰ Mapor rii yichawey, rii God riiti maji kawen meejiweyn, mapo majinsawowa ma rii sa aya wokiineechi siiti akar ma riiti majin sa meeji ta. ³¹ Eeta yikadey boboyen kwo saniga saniga kwodiiwochanak, ma yepa eeka hehar meeji hikinak, yepa kiyapo takiita. ³² God riiti majin sawo tawa ma ye yechi spiriten siitii kowuchi hehar hikichi sawoto. ³³ Ayo, God rii kapasek boboyen oti ye i tawa mukasakech. Yaho. Rii man podatebak hehar tawa boboy mu. Eena na lotu boboyen hehar oti ta.

³⁴ Wowak, God riiti Kristen ma mima ya yopo wuchi eemek mima ye sa aya wokiineechi yi cha. Ju yechi lo maji eecha wocho ye siitii kowukasakech. ³⁵ Yecha eeta majin meeji otiiney, ii sa yechi akak inyak yechi man sa wohe. Mima yecha ya yopo wuchi yichawa nediik majin sawoney, ye hiibiya yato. ³⁶ Kwo boy eecha hikitu

God riiti maji kwotaba otiichirek, nona yato? Kapo God riiti maji ii boy kwotaban yato?

³⁷ Ma por rii God riiti majin kwodii wochaken hikiney, Spirit riita hatawa boboy riitaka eecha taney, rii sa hiki ada kwona keyichi ha tawa maji eeta Harapa riiti maji. ³⁸ Rii di majin meejinan siiney, kwo riiti majin opoche meejitanakech. ³⁹ Wowak, eeji yaka kumwoy, kwo na hapaga siichi God riiti majin sawo ye i ta. Wowak, kwo opoche yechi akar akar eem majik ba ye iken otiiney, opoche anacheketanakech. ⁴⁰ Kwota eeta lotu yon na hehar hiki tanak, sa hehar kepi wey sii.

15

KRIST RIITA HARI AWASEN YESOKWAR

¹ Apa yaka kumwoy, ada mashi kwona hadabas majin sawori, apa an kwona kawka bak otiito. Kwo diita majin eena hehar yarek, kwoti hiki siitiichichawa boboy eeta hapaga siichi siitiito. ² Eeta majin ad kwona sawotari, sii eeta hadabas maji. Wowak, kwo diita majin hehar meejichi kiikiirena neeki taney, kwona yesokwa yichiki-ita. Kwo biish shebo shebo hikitane, ii kwon yesokwa yichikasakech.

³ Ada mapo yar majin siita eeta harapa maji tawak, ada kwona har. Bar maji sii diitata: Kraist riitanoti kapasek boboyen eena har. Di-ita boboyen keyirmaji sii eecha wocho. ⁴ Ye riin tiiriimok chirek, yadii dupiira kata siichi awasen ya sokwar. God riita mashi keyir maji eecha wor. ⁵ Rii ya sokwachi mayama Pita riina mapo mukuchir. Mukuchirek, 12 aposel

yenya mukuchibar. ⁶ Worek, komasrii 500 riiti sumowu tar ma yenya mukuchibar. Apa nokwapa nokwapa ma ye kaw tawak, kaw kada har. ⁷ Komasi rii Jems riina mukuchirek, 12 aposel yen mukuchibar.

⁸ Komasi nedii weyrrii ana mukuchibar. Adak eecha yar ada yikapwa kapasekega eecha imowur eecha yar. ⁹ Ayo. Ada aposel yechi kumwoy bor. Boyewak ana aposel habato? Ada God riiti lotu ya tawa ma miman kikir pi sowakwotar. ¹⁰ Wowak, apa ada diita tawey, God riiti rukusii tawa boboyek eeka tawa. Rii ana rukusii tarek, rii adaka yo eecha otiito. Ayo. Adaharapa yon otii tawak, akar aposel yenya ada dagiir poyetu. Wowak, adaba saniga otiikasakech. Yaho. God riiti rukusii tawa boboy adaka eecha tawak, ada eeka otiito. ¹¹ Ada otii tanak, yecha otii tanak, siikayakii sii. Nota eeta majin chegiik kwodii woba tanak, eena kwo Jisas riina hiki siitiichichu.

KOMAS EYEEY MASHI HA TAR MA YEPA AWASEN YESOKWAKIITA

¹² Wowak, Kraist riina awasen yesokwar majin nota sawo tawey, boyewak ma kaw kwoti nediiik tawey, ye eecha wocho har ma yen awasen yeechi saka yesokwakiitawak? ¹³ Diita majin siitii siiken teyega, Kraist riina saka awasen yesokwarek. ¹⁴ Kraist riina God riita yesokwanan siiyega, nota sawo tawa maji sii waga takasakech. Kwo hiki siitiichi nobokasakech. ¹⁵ God riita har ma yen yesokwanan siiyega, riita Kraist riina saka waga yesokwarek. Diita majin sii eecha siiken taney, nota woshepii tawa maga God riiti majin eecha

sawoto. No eecha wocho God riita Kraist riina awasen yesokwarek, eena no woshepii tawa maga eechabato. ¹⁶ God riita har ma yenya yesokwa yichinan siiyega, rii wag a boyega Kraist riin yeechi yesokwawa? ¹⁷ Wowak, Kraist riina God riita yesokwanan siiyega, kwota hiki siitiichichawa boboy sii waga eeta kubuchey boboy sowak, kwo waga kapasek boboyeka eecha sowa. ¹⁸ Eecha wocho Jisas riina hiki siitiichicharek, har ma ye eeta kapasek siir. ¹⁹ Nota Kraist riina hiki siitiichichu. Hiki siitiichichawak, nota riina kowu tawey, no diita nosapek tawa boboyeban eena kowu taney, anadii ma ye sa nonan harapa inyakapwa hiki ta.

²⁰ Wowak, eeta maji siiken God riita Kraist riina awasen yeechi yesokwar. Yesokwari, eeta nona mukuchichu: harek watawa ma yen eechaba yesokwabakiita. ²¹ Ayo. Ma por rii ha tawa boboyen yarek, worek, eechaba man awasen yeechi yesokwa taweyn ma por riita yayar. ²² Wowak, Adam rii harek, eyey ma ye Adam podabak tarek, har. Eechaba tawa Kraist riiti nedii eyey ma ye Kraist riitaka eecha tawey, ye kepi sokwakiita. ²³ Wowak, awasen yesokwa yichi tawa nobo sii tawa. Kraist riita mapo sokwarek, komas riita kawka yana nediikri ma mima ye sokwabakiita.

²⁴ Eeta nediik eyey boboy eeta hamakiita. Kraist riita eyey boboy dagiir poy hamakiita. Rii gavman ma yechi yon, eyey man siitii kowu tawa boboy, eyey ma hapaga boboyeka eecha tawey, riipa dagiir poy hamakiita. Worek, riipa eyey riiti boboyen riiti kigdom en Apoko God

riiti tapak howu hakiita. ²⁵ Kraist rii sapa aka tabo yima siinak, eyey yabu pi ma yena dagiir poyechi yatiik piitikiita. ²⁶ Wonyak, dagiir poy hamanak, ha tawa boboy siin eechaba dagiir poyebakiita. ²⁷ Ayo. “God riita eyey boboyen Jisas Kraist riiti yatii jumuk heechir.” Keyir maji “eyey boboyen” eecha wori, ii God riina eecha wokusakech. Yaho. God riita eyey boboyen Kraist riiti kurubak heechir. ²⁸ Kommas eyey boboyen Kraist riiti yatiik kuruk heechinak, riita siitii kowu tanak, wonyak, eeta Yikapwa rii mayama God riiti kuruk siikiita. God riita eyey boboyen riiti kuruk seechiri, wowey, rii eyey boboyen siitii kowu hamakiita.

²⁹ Diita majin siiken tana siiney, boyewak ma kaw ye ha tawa man hiki tawak yen uku yeechichu? Boyewak ye eecha otiito? Ma kaw ye eecha wochawak, har ma ye awasen ya sokwakasakech. Diita maji sii siiken taney, boyewak ma kaw ye ha tawa man hiki tawak, yen uku yeechichu? ³⁰ Nona na hiki. Boyewak nota hisiichi no pishaman atawa nobok eechaba eechaba ichakiita? ³¹ Yaka kumwoy, ha boboy eyey yadiadaka bana bana tawa. Wowak, ada hecho kwo Kraist Jisas noti Harapa rii aka eecha chishiye itawak, ada kwoya hikichi eena ada wocho. ³² Ada shiyi tawa majin bako: Ada Epesas akamak “kwashika tawa asaka” ow ana pichayega, ada nosapek tawa boboyeban ada hiki taney, boy boboyen anapa yakiita? Har man yesokwanan siiney, siikayakasii. “Nota na uku anak, aboboy na a.” Eechi i hakiita.

³³ Opoche akar ma yecha kwona woshepi-

itanakech. “Nota kapasek ma yechaka chishi taney, yepa noti kepi oti tawa nobon oti kapasek siikiita.” ³⁴ Kwota na kapasek nobon na heechi, hikisha tawa nobon heechi, nagwa nagwa nobobak na i. Ada kwona hiibiya ya majin bako. Ma kaw ye kwoti nediik tawey, ye God riina hekasakech.

NONA AWASEN YESOKWANAK NO AKAR MABA SAPIN TAKIITA

³⁵ Ma por kapo wohek: “Har ma yen boyega awasen yesokwakiita? Boy yikadey maba yechaka eeche takiita?” ³⁶ Mii eeta hikisha tawa ma! Mii siiken chinyaki, siik sii hanan siiney, sii pamu saka sokwakiitawak. ³⁷ Miita siiken chinyak, mii siikeban chichu. Kapo wit siiken kapo akar me siiken chichu. Mii nawaba siikenen chikasakech. Yaho. ³⁸ God riitaba inyakak hikichi oti tawak, me por ri siik wato. Wowak, God riita hatoy eyey siik yechi saniga saniga ta ye tawa maba. ³⁹ Eyey maba sii podatebakasakech. Ma hi saniga tawa. Poy hi saniga tawa. Apo hi saniga tawa. Emiyep hi saniga tawa. ⁴⁰ Howuk tawa boboy saniga tawa. Nosapeka tawa boboy saniga tawa. Howuk tawak kwoya hechawa boboy sii saniga tawa. Nosapek tawak, kwoya hechawa boboy sii eecheba saniga tawa. ⁴¹ Ya riiti keyapo saniga tawa. Niiwiika si keyapo saniga tawa. Winyumay yechi keyapo chichawa boboy eecheba saniga tawey, keyapochi boboy saniga saniga ta ye itu.

⁴² Maban yesokwa yichi tawa boboy sii eecheba tawa. Maba siina tiiriimok chinyak, sii eeta nosapek tawa boboy sowa. Maba siin awasen yesok-

wanak, sii eeta hevenek tawa eechaba eechaba tawa boboyek siikiita. ⁴³ Nota chichawa maba sii he kepikasakech. Awasen yesokwa yicha tawa maba siita kwoya hiki tawa hi kepika tawa. Chichawa maba sii eeta arobaro tawa. Yesokwa yicha tawa maba siita eeta hapaga siitawak, kwoya hechawa maba. ⁴⁴ Chichawa mabasii eeta nosapega tawa. Yesokwa yicha tawa maba sii eeta spirit maba. Nosapek tawa maba omu eecha tawey, eena spirit maba tabato. ⁴⁵ Mashii keyir maji eecha wocho: mapo tar ma Adam rii yarek, rii man otii hiigaha tawa boboyek eecha siir. Wowak, komas yar Adam rii yarek, rii man otii hiigaha tawa spiriten yaya haken yar. ⁴⁶ Spirit tawa boboy mapo yakasakech. Yaho. Nosapek tawa maba omu siita mapo ya tawakkomas spirit tawa boboy eeka yato. ⁴⁷ Mapo yar Adam riin nosapek otiir ma. Komas yar Adam rii hevenek heechirek yar Adam. ⁴⁸ Notaeyey eeta nosap ma tawak, diita nosapek tar ma riitaga no eechaba tawa. Eyey Yaka hevenek tawama mima yecha diita heven heechi ya saka ma riita tawa бага eechaba tawa. ⁴⁹ Apa nota diita nosapek otiir maga eecha tawa. Wowak, nota eechaba hevenek tawa Ma riitabaga eecha siikiita.

⁵⁰ Yaka kumwoy, ada kwona wocho: Maba omu, pi tawa boboy sii God riiti hevenek tawa kigdom iyarekasakech. Kwopa sii tawa boboy sii eechaba eechaba tak tawa eem sii iyarekasakech. ⁵¹ Na meeji. Ada kwona veenyi tawa boboy pochin bako. Komas nota eyey saka hakiitawak. Wowak, nota eyey dareboyenak, akar mabak kepik sokwakiita. ⁵² Mupugu piitanak, ameya,

miy dumuchi hecha waga, nota dareboyenak, akar maba kepik sokwakiita. Mupugupiitanak, har ma yen eechaba eechaba tak tawa maga siikiita. Nona dareboyechinyak, nota kepi siikiita.

⁵³ Wowak, diita kwopa siitawa maba siina heechi eechaba eechaba tak tawa maban heechikiita. Kwopa sii tawa boboy sapa dareboyechi hevenek eechaba eechaba tak tawa boboyeban sapa ya. Ha tawa boboy sapa heechiniga hanan biish tawa boboyen sapa ya. ⁵⁴ Wowak, kwopa sii tawa boboy ye eechaba eechaba tawa boboyen yanak, ha boboy sii hevenek tawa hanan biish tawa boboyen yanak, mashi keyir maji siipa siiken siikiita. Eecha wocho:

“Ha tawa boboy eeta pi hamar.

Siina dagiir poyer!”

⁵⁵ “Ha boboy, kwoti hapaga tawa boboy siitak tawa?

Ha boboy, kwoti pishamanan ow poy siitawa boboy siitak tawa?”

⁵⁶ Kapasek boboy sii man otii kapa meeji tawa hapaga boboyen ha tawa boboyen eena hato. Lo sii otiichichawak, kapasek tawa boboy eeta hapaga siito. ⁵⁷ Wowak, nota na God riitaban woshia ta. Noti Harapa Ma, Jisas Kraist, riiti hapaga tawa boboyek nota eeka hapaga siichi siii ow anapi hamakiita!

⁵⁸ Wowak, eeji yaka kumwoy kwo na hapaga siichi ta. Opoche akiitanakech. Kwota hecho kwo Harapa riiti yon otii tanak, kwo sobo siikasakech. Eena na hapaga siichi Harapa Ma riiti yon otii ta.

16

MANI YAN HA TAWA MAJI

¹ Ada diita ha tawa mani ya majin God riiti ma mima yenya sawo mukuchik. Ada Galesia lotu ya tawa ma batawaga kwota na eechaba otii ta. ² Kwo yo otii tawey, mani yan ya tawey, eyey Sande kwota na saniga saniga anadii nedii pochik ya tawa mani yan kaw na yeechi kwoti akak he hehar na heechi ta. Wonyey, ada komas yanak kwota mani yan kawka yaya yopo wuchi yichickaskech. ³ Kwota na man hisiichi heechi tanak, ada komas yanak, eeta ma yenya jeyn keyichi hanak, yecha Jerusalem akamak yan ye ikiita. ⁴ Ada hiki ik otiiney, yecha adaka eecha ikiita.

POL RIITA KORIN AKAMAK HEECHI IKEN HIKIR

⁵ Ada i Masedonia nediik reekiichi i anapa kwotak iyarekiita. Ayo, ada Masedonia nosapek chishitakiita. ⁶ Inyak, kapo anapa kwotak eecha ameda siikiita. An saka hechawak, kapo anapa kwotaka eecha tanak, uku bor kapasek ya tawa nedii hamakiita. Komasa ada akar akamak iken otiiney, kwota napa ana kiyatayechi ye i nobok heechinak anapa ikiita. ⁷ Kwo eecha hikitu kwona ada ya ameda hechi inyan yuyato. Yaho. Harapa Ma rii ana eecha wonyey, anapa kwotaka nokwapa nokwapa nedii tachi ikiita. ⁸ Ada Epesas akamak tanak, Pentikos, lotu yadii nedii, yanak, anapa heechi ikiita. ⁹ Ana nubereja tagwa chirek, ada harapa yoka tawak, siika kapo harapa

watakiita. Wowak, nokwapa nokwapa ana ow ana pichawa boboy tabato.

¹⁰ Timoti riita kwotaka yaney, kwo napa riina hehar otii tanak, riipa kwotaka eecha eshar takiita. Rii Harapa Ma riiti yon adaga eecha otiito. ¹¹ Ma por rii opoche eecha hikitanakech rii kubuchey boboy wuchi magarechichanakech. Yahoo. Kwota na riiti sugu wopun heharotiichi rii heechi i nobon na mukuchinyak, rii sa awasen adak ya. An riina akar yaka kumwoy yechaka eecha kowutu.

¹² Ada kumwoy, Apolos, riiti yon maji bako. Ada riina nokwapa nokwapa kiyapo majin bachirek, riita kwotak iken otiiri, wochiri, apa rii i inyaka hikikasakech. Riita i nedii taney, ii riipa ikiita.

AKAR MAJI TAWA

¹³ Kwo na hehar siitii kowu tanak, na hiki siitiichicha. Kwota na hehar ma siiken tanak, na hapaga siichi ta. ¹⁴ Kwota eyey boboyen otii tawey, ii na rukusii tawa boboyebak eeka otii ta.

¹⁵ Kwo Stepanas riiti magwi tawey, kwo hecho. Yecha mapo Kristen Grik nosapek eyey siiri, worek, yecha hapaga siichi God riiti ma mima yenya hehar kiyapo tar. ¹⁶ Ada kwona wohecho diita yikadey ma yenya kwo mayama kuruk sii. Ma yechaka yo otii tawey, kiyataye tawey, eena yenya na kuruk sii ta.

¹⁷ Stepanas, Fotyunetas, Akaikas ye adak yar. Yarek, ada kwoya hikitu. Kwota adak ya nedikasakech. Yecha ana kiyatayerek, wowak, kwo eeka adak yar. ¹⁸ Yecha kwona kiyapowuchicharega ana ye eechaba

kiyapowuchir. Yecha oti tawa abo siiti hin na yesokwa ta.

¹⁹ Esia lotu ya tawa ma yecha kwona woshiachiwak yawa. Akwila, Priska, piiriita Kristen ma ye piiriiti akak ya yopo wuchi yichawak, piiriita God riiti hik kwona woshiato. ²⁰ Eyey Kristen yaka kumwoy ye kwona woshiabato. Kwota ya yopo wuchi yinyey, ii na awasen awasen tapa neekichi woshiata.

²¹ Ada Pol. Eeji tapak diita woshiatawa maji ada keyichi hato.

²² Eeta ma por rii Harapa Ma riina rukusiinan siiney, rii sa kapasek sii. Harapa Ma, na ya!

²³ Harapa Ma Jisas riiti rukusii tawa boboy sii sa kwotaka eeche sii. ²⁴ Ada rukusii tawa boboy Jisas Kraist riiti nobok sa kwotaka eeche sii.

GOD RIITI MAJI KEPI
The New Testament in the Washkuk Language, also
known as the Kwoma Language, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Washkuk long Niugini
copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Washkuk (Kwoma)

Dialect: Kwoma or Washkuk

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

df8dc48f-feff-515c-a5a2-c9c957dac5bb